

บทคัดย่อ

ชื่อภาคนิพนธ์	การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของการปลูกสบู่ดำเพื่อใช้ลดต้นทุนการปลูกข้าวในเขตชลประทาน
ชื่อผู้เขียน	เพชร เทียมธารา
ชื่อปริญญา	เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ)
ปีการศึกษา	2552

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคุ้มค่าของการปลูกสบู่ดำเพื่อนำน้ำมันที่ได้จากการหีบเมล็ดสบู่ดำมาใช้ทดแทนน้ำมันดีเซลที่ใช้กับเครื่องจักรทางการเกษตร ภายใต้แนวคิดที่เกษตรกรมีพื้นที่อย่างจำกัด การปลูกสบู่ดำเกษตรกรต้องเสียพื้นที่เพาะปลูกพืชเดิมซึ่งงานศึกษานี้ ทำการศึกษาในกรณีของข้าวที่ปลูกในเขตชลประทาน โดยทำการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโครงการทั้งในทางการเงินและทางเศรษฐศาสตร์ โดยคำนวณหามูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) อัตราส่วนผลประโยชน์ต่อต้นทุน (BCR) อัตราผลตอบแทนภายในโครงการ (IRR) และจุดคุ้มทุนของโครงการ

ผลการวิเคราะห์ทางการเงินพบว่าโครงการไม่มีความคุ้มค่าในการลงทุน เนื่องจากค่าที่คำนวณได้นั้น ไม่ผ่านหลักเกณฑ์ของการวิเคราะห์โครงการทั้งในกรณีอัตราคิดลดเท่ากับร้อยละ 0.75 และ 7.05 ต่อปี เมื่อทำการคำนวณหาจุดคุ้มทุนของโครงการนี้ พบว่าเมื่อราคาน้ำมันดีเซลเพิ่มขึ้นเป็น 39.09, 42.29 บาทต่อลิตร หรือราคาข้าวเปลือกมีราคาลดลงเหลือ 8,022.81, 7,731.28 บาทต่อตัน (ณ อัตราคิดลดเท่ากับร้อยละ 0.75, 7.05 ต่อปี) โครงการนี้ถึงจะเริ่มมีความคุ้มค่าในการลงทุน

ในส่วนของ การวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์พบว่าโครงการนี้ไม่มีความคุ้มค่าในการลงทุน โดยสาเหตุสำคัญเนื่องจาก การปลูกสบู่ดำนั้นมีค่าใช้จ่ายในส่วนของการดำเนินงานอยู่มาก ซึ่งเป็นค่าเสียโอกาสของแรงงานที่ไม่นำมาคิดในการวิเคราะห์ทางการเงิน ส่งผลให้การปลูกสบู่ดำมีต้นทุนที่สูง การที่โครงการนี้จะมีค่าคุ้มค่าได้นั้น ผลกระทบภายนอกด้านบวกต่อสังคมควรมีค่าอย่างน้อยเท่ากับ 117,048.76 หรือ 87,398.05 บาท ณ อัตราคิดลดเท่ากับร้อยละ 0.75, 7.05 ต่อปี ตามลำดับ ตลอดอายุโครงการ (10 ปี)